

سۇئال

سىز كائىناتنىڭ بىر ئەقىللىق ۋە كۈچلۈك ياراتقۇچى تەرىپىدىن لايىھەلەنگەنلىكىگە دەلىل بار دەپ قارامسىز ؟

تەپسىلىي جاۋاب

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

سوئال سورىغىنىڭىزغا رەھمەت ، بىز سىزگە ئاللاھنىڭ كىتابى (قۇرئان – ئىسلام دىنىنىڭ مۇقەددەس كىتابى) دىن بىر نەچچە ئايەتلەرنى تىلغا ئېلىش ئارقىلىق جاۋاب بەرمەكچىمىز ، ئاندىن سىز بۇ مەسىلە ھەققىدە ئۆزىڭىزدە پىكىر يۈرگۈزەلەيسىز ھەمدە ئەگەر ھەقىقەت سىزگە ئايدىڭ بولسا ، سىزگە ئۇنىڭغا ئەگىشىشتىن باشقا تاللاش قالمايدۇ .
ئاللاھ دەيدۇ :

ياكى ئۇلار ياراتقۇچىسىز يارىتىلغانمۇ؟ ياكى ئۇلار ئۆزلىرى ياراتقۇچىمۇ؟ (35). ياكى ئۇلار ئاسمانلارنى ۋە زېمىننى ياراتقانمۇ؟ بەلكى ئۇلار (اللە نىڭ بىرلىكىگە) ئىشەنمەيدۇ (36). ئۇلارنىڭ يېنىدا پەرۋەردىگارىنىڭ خەزىنىلىرى بارمۇ؟ ياكى ئۇلار (شەيلىرىنى خالىغانچە تەسەۋرۇپ قىلىدىغان) كائىناتنى بويىسۇندۇرغۇچىمۇ؟ [تاغ (تۇر) : 35-37]
ئاسمانلارنىڭ ۋە زېمىننىڭ يارىتىلىشىدا، كېچە بىلەن كۈندۈزنىڭ ئۆزگىرىشىدا، كىشىلەرگە پايدىلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ دېڭىزدا ئۈزۈپ يۈرگەن كېمىلەردە، اللە بۇلۇتتىن ياغدۇرۇپ بەرگەن، ئۆلگەن زېمىننى تىرىلدۈرىدىغان يامغۇردا، يەر يۈزىگە تارقىتىۋەتكەن ھايۋاناتلاردا، شامال ۋە ئۆلۈشلىرىنىڭ ئۆزگىرىپ تۇرۇشىدا، ئاسمان – زېمىن ئارىسىدا بويىسۇندۇرۇلغان بۇلۇتلاردا، چۈشىنىدىغان كىشىلەر ئۈچۈن، ئەلۋەتتە (اللە نىڭ بىرلىكىنى كۆرسىتىدىغان) دەلىللەر باردۇر. [كالا (بەقەرە) : 164]

اللە بۇلۇتتىن يامغۇر سۈيىنى چۈشۈردى، شۇنىڭ بىلەن بارلىق ئۆسۈملۈكلەرنى ئۈندۈردى، ئۆسۈملۈكلەردىن يېشىل ياپراقلارنى چىقاردى، (بۇغداي ۋە ئارپا باشاقلرىغا ئوخشاش) بىر – بىرىگە مىنگىشىپ كەتكەن دانلارنى يېتىشتۈردى، خورما دەرىخىنىڭ چېچەكلىرىدىن يەرگە يېقىن ساڭگىلاپ تۇرىدىغان خورما ساپاقلرىنى يېتىشتۈردى، (يامغۇر سۈيى بىلەن) ئۈزۈملۈك باغلارنى يېتىشتۈردى، (يامغۇر سۈيى بىلەن) شەكىلدە، ھەجىمدە، تەمدە بىر – بىرىگە ئوخشايدىغان ۋە ئوخشىمايدىغان زەيتۇن، ئانار دەرەخلىرىنى يېتىشتۈردى، (ئۇلارنىڭ ھەر بىرىنىڭ) يېڭى تۇتقان مېۋىسىگە ۋە پىشقان مېۋىسىگە قاراڭلار، ئۇلاردا اللە نىڭ بارلىقىغا ئىشىنىدىغان قەۋم ئۈچۈن (اللە نىڭ قۇدرىتىنى كۆرسىتىدىغان) ئوچۇق دەلىللەر بار. [چاھارپايلار (ئەنئام) : 99]

اللە نىڭ رەھىمىتى (يەنى يامغۇر) مەيدانغا كېلىش ئالدىدا، اللە بىشارەتچى قىلىپ شاماللارنى ئەۋەتىدۇ، شاماللار ئېغىر بۇلۇتلارنى

كەڭ تۈرگەن چاغدا، ئۇلارنى ئۆلۈك (يەنى قاغجىراپ ياتقان گىياسىز) جايلارغا سۈرىمىز، ئۇنىڭدىن يامغۇر ياغدۇرۇپ تۈرلۈك- تۈرلۈك مېۋىلەرنى چىقىرىمىز، ئىبرەت ئېلىشىڭلار ئۈچۈن (زېمىندىن مېۋىلەرنى چىقارغاندەك، قىيامەتتە) ئۆلۈكلەرنى قەبرىلىرىدىن چىقىرىمىز . [ئىگىزلىك (ئەئراف) : 57]

كاپىرلار بىلمەمدۇكى، ئاسمانلار بىلەن زېمىن بىر- بېرىگە تۇتاش ئىدى، ئۇلارنى ئايرىۋەتتۇق، ھەممە جانلىق مەۋجۇداتنى سۇدىن ياراتتۇق، ئۇلار (اللا نىڭ قۇدرىتىگە) ئىشەنمەمدۇ؟ [پەيغەمبەرلەر (ئەنئىيا) : 30]
ئاسمانلارنى ۋە زېمىننى ياراتقان، سىلەرگە بۇلۇتتىن يامغۇر ياغدۇرۇپ بەرگەن، ئۇنىڭ بىلەن گۈزەل باغلارنى يېتىشتۈرۈپ بەرگەن كىم؟ ئۇ باغلارنىڭ دەرەخلىرىنى ئۆستۈرۈش سىلەرنىڭ قولۇڭلاردىن كەلمەيدۇ، اللە دىن باشقا ئىلاھ بارمۇ؟ باشقا ئىلاھ يوقتۇر، ئۇلار (ھەقىقەتتىن) بۇرۇلۇپ كەتكەن قەۋمدۇر. [چۈمۈلىلەر (نەمل) : 60]

اللە ئاسمانلارنى تۇرۇۋىكىسىز ياراتتىكى، سىلەر ئۇنى كۆرۈپ تۇرۇۋاتسىلەر، يەر تەۋرەپ سىلەرنى خاتىرجەمسىز قىلمىسۇن دەپ، يەردە تاغلارنى ئورناتتى، زېمىندا تۈرلۈك جاندارلارنى تاراتتى، بۇلۇتتىن يامغۇر سۈيىنى چۈشۈرۈپ، ئۇنىڭ بىلەن زېمىندا تۈرلۈك پايىلىق ئۆسۈملۈكلەرنى ئۆستۈردۇق . [لۇقمان : 10]

بىلمەمسىلەركى، اللە ئاسمانلاردىكى ۋە زېمىندىكى ھەممىنى سىلەرگە بويسۇندۇرۇپ بەردى (يەنى سىلەرنىڭ پايدىلىنىشىڭلارغا مۇۋاپىقلاشتۇرۇپ بەردى). سىلەرگە ئاشكارا ۋە يوشۇرۇن (يەنى ماددىي ۋە مەنىۋى) نېمەتلەرنى كامالەتكە يەتكۈزۈپ بەردى. بەزى كىشىلەر ھېچقانداق ئىلىمىسىز، ھىدايەتسىز ۋە نۇرلۇق كىتابسىز ھالدا اللە بارسىدا جىدەللىشىدۇ .

[لۇقمان : 20]

ئىككى دېڭىز (يەنى دېڭىز بىلەن دەريا) ئوخشاش ئەمەس. بۇنىڭ (يەنى دەريانىڭ) سۈيى تاتلىق، تەملىك بولۇپ (گالدېن) سىلىق ئۆتىدۇ، بۇ (يەنى دېڭىز) ناھايىتى ئاچچىق، تۇزلۇق، ئۇلارنىڭ ھەر ئىككىسىدىن يېڭى گەشلەرنى (يەنى بېلىقلارنى) يەيسىلەر، (دېڭىزدىن) سىلەر تاقايدىغان زىننەت بۇيۇملىرى (يەنى ئۈنچە- مارجانلار) نى چىقىرىسىلەر، اللە نىڭ نېمىتىنى تەلەپ قىلىشىڭلار ئۈچۈن، شۈكۈر قىلىشىڭلار ئۈچۈن (اللە نىڭ ئەمرى بىلەن يۈك- تاق، يېمەك- ئىچمەكلەر قاچىلانغان) كېمىلەرنىڭ دېڭىزدا دولقۇن يېرىپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرسەن . [ياراتقۇچى (فاتىر) : 12]

پەرۋەردىگارىڭنىڭ ساينى قانداق سوزغانلىقىنى كۆرمىدىڭمۇ؟ ئەگەر خالىسا ئۇنى ئەلۋەتتە مۇقىم قىلاتتى، ئاندىن قۇياشنى ساينىگە دەلىل قىلدۇق (يەنى كۈننىڭ چىققانلىقىنى ساينىڭ بارلىقىغا دەلىل قىلدۇق) ﴿45﴾. ئاندىن ئۇنى ئاستا- ئاستا يوقاتتۇق ﴿46﴾. اللە سىلەرگە كېچىنى لىباس، ئۇيقۇنى (بەدىنىڭلار ئۈچۈن) راھەت قىلدى، كۈندۈزنى (تىرىكچىلىك ئۈچۈن زېمىندا) يېيىلىدىغان ۋاقىت قىلدى ﴿47﴾. اللە رەھمىتىنى (يەنى يامغۇرنى) ياغدۇرۇش ئالدىدا شامالنى خۇش خەۋەر قىلىپ

ئەۋەتتى، يامغۇر بىلەن ئۆلۈك زېمىننى تىرىلدۈرۈش ۋە بىز ياراتقان ھايۋانلارنى، نۇرغۇن ئىنسانلارنى سۇ بىلەن تەمىنلەش

ئۈچۈن، بۇلۇتتىن پاك سۇنى چۈشۈرۈپ بەردۇق . [ھۆكۈم ئۆلچىمى (فۇرقان) : 45-49]

اللە (قۇدرىتى بىلەن) بىرى تاتلىق بولغان دەريانى، بىرى تۇزلۇق بولغان دېڭىزنى (ئۇلار بىر- بىرىگە تۇتاشقۇ بولغان

ھالدا) قويۇۋەتتى، (ئارلىشىپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن) ئۇلارنىڭ ئارىسىدا پەردە، توسما بەرپا قىلدى . [ھۆكۈم ئۆلچىمى : 53]

ئۆلۈك (يەنى قۇرغاق) زېمىننى (يامغۇر بىلەن) تىرىلدۈرۈپ، ئۇنىڭدىن ئۇلار يەيدىغان ئاشلىقنى ئۆستۈرگەنلىكىمىز ئۇلارغا (اللە

نىڭ قۇدرىتى كامىلەسنى كەرسىتىدىغان) ئالامەتتۇر (33). بىز زېمىندا نۇرغۇنلىغان خورما باغلىرىنى، ئۈزۈم باغلىرىنى بەرپا قىلدۇق، شۇ زېمىندا بۇلاقلارنى ئېقىتتۇق (34). ئۇلار ئۇنىڭ (يەنى باغلارنىڭ) مېۋىسىنى يېسۇن، (بۇ مېۋىلەرنى) ئۇلارنىڭ قوللىرى ياراتقان ئەمەس، ئۇلار (اللە نىڭ نېمەتلىرىگە) شۈكۈر قىلمامدۇ؟ (35). اللە (پۈتۈن ئەيىب-نۇقسانلاردىن) پاكئۇر، ئۇ پۈتۈن شەيپىلەرنى جۈپ ياراتتى. زېمىندىن ئۈنۈپ چىقىدىغان نەرسىلەرنىڭ، ئۇلارنىڭ ئەزىزلىكى ۋە ئۇلار بىلمەيدىغان نەرسىلەر (يەنى ئاجايىپ مەخلۇقاتلار) نىڭ ھەممىسىنىڭ جۈپى بار (36). ئۇلارغا (اللە نىڭ قۇدرىتىنى كەرسىتىدىغان) بىر ئالامەت كېچىدىن ئىبارەتكى، ئۇنىڭدىن كۈندۈزنى ئايرىۋېتىمىز-دە (يەنى كۈندۈزنىڭ نۇرىنى يوق قىلىۋېتىمىز-دە)، ئۇلار ناگاھان قاراڭغۇدا قالدۇ (37). كۈن بەلگىلەنگەن جايغا قاراپ سەير قىلىدۇ، بۇ، غالىب، ھەممىنى بىلگۈچى اللە نىڭ ئالدىنلا بەلگىلىگەن ئىشىدۇر (38). ئايغا سەير قىلىدىغان مەنزىلەرنى بەلگىلىدۇق، ئۇ (ئاخىرقى مەنزىلگە يېتىپ بارغاندا) خورمىنىڭ قۇرۇپ قالغان شېخىغا ئوخشاش بولۇپ قالدۇ (39). كۈننىڭ ئايغا يېتىۋېلىشى (يەنى ئىككىسىنىڭ جەم بولۇپ قېلىشى)، كېچىنىڭ كۈندۈزدىن ئېشىپ كېتىشى (يەنى ۋاقتى كەلمەستىن كۈندۈزنىڭ ئورنىنى ئېلىشى) مۇمكىن ئەمەس، ھەر بىرى پەلەكتە ئۈزۈپ تۇرىدۇ (40). ئۇلارغا (بىزنىڭ كامالى قۇدرىتىمىزنى كەرسىتىدىغان) ئالامەت شۇكى، بىز ئۇلارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىنى (نۇھ ئەلەيھىسسالامنىڭ نەرسە-كېرەك ۋە ھايۋاناتلار بىلەن) توشقۇزۇلغان كېمىسىگە چۈشۈردۇق (41). بىز ئۇلار ئۈچۈن شۇ كېمىگە ئوخشاش ئۇلار چۈشىدىغان نەرسىلەرنى ياراتتۇق (42). ئەگەر بىز خالىساق ئۇلارنى غەرق قىلىۋېتىمىز، ئۇلارغا ياردەم بەرگۈچىمۇ بولمايدۇ ۋە ئۇلارنى قۇتۇلدۇرغۇچىمۇ بولمايدۇ (43). پەقەت بىز رەھىم قىلغانلىقىمىز ۋە ئۇلارنى مۇئەييەن مۇددەتكىچە (ھاياتتىن) بەھرىمەن قىلىدىغانلىقىمىز ئۈچۈن (ئۇلار قۇتۇلدۇرۇلىدۇ).

[ياسىن : 33-44]

« سىلەرنى بىز ياراتتۇق، سىلەر قايتا تىرىلىشكە ئىشەنمەمسىلەر؟ (57). سىلەر (ئاياللارنىڭ بەچچىدىنغا تەكۈلگەن مەنىنى دەپ بېقىڭلارچۇ (58). ئۇنى سىلەر (ئىنسان قىلىپ) يارىتامسىلەر؟ ياكى بىز (ئىنسان قىلىپ) يارىتامدۇق (59). بىز سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا ئەلۈمنى بەلگىلىدۇق (يەنى ھەر بىرىڭلارنىڭ ئەلۈش ۋاقتىنى بىكىتتۇق)، سىلەرنى باشقا بىر قەۋمگە ئالماشتۇرۇشتىن ۋە سىلەرنى سىلەر بىلمەيدىغان بىر شەكىلدە يارىتىشتىن ئاجىز ئەمەسمىز (60-61). شۈبھىسىزكى، سىلەر دەسلەپكى يارىتىشنى بىلىڭلار (يەنى دەسلەپتە اللە نىڭ سىلەرنى يوقتىن بار قىلغانلىقىنى تونۇدۇڭلار). سىلەر (اللە نىڭ سىلەرنى دەسلەپ ياراتقاندىكى قايتا يارىتىشىنى) ئويلىمامسىلەر؟ (62). سىلەر تېرىغان زىرائەتنى دەپ بېقىڭلارچۇ (63). ئۇنى سىلەر ئۈندۈردۈڭلارمۇ ياكى بىز ئۈندۈرۈپ (دان چىقىدىغان زىرائەت قىلىپ ئەستۈردۇقمۇ؟) (64). ئەگەر بىز خالىساق ئەلۋەتتە ئۇنى دانسىز قۇرۇق چەپكە ئايلاندۇراتتۇق-دە، سىلەر ئەجەپلىنىپ قايغۇراتتىڭلار (65). سىلەر: **بىز ھەقىقەتەن (ئەمگەك بىلەن ئۇرۇقنى) زىيان تارتتۇق، بەلكى بىز (رىزىقتىن) مەھرۇم قالدۇق** (دەيتتىڭلار) (66-67). سىلەر ئىچىۋاتقان سۇنى دەپ بېقىڭلارچۇ (68). ئۇنى بۇلۇتتىن سىلەر چۈشۈردۈڭلارمۇ ياكى بىز چۈشۈردۈقمۇ؟ (69). ئەگەر بىز خالىساق ئۇنى تۇزلۇق قىلىپ قويايتتۇق (پەرۋەردىگارنىڭ زور نېمەتلىرىگە) نېمىشقا شۈكۈر قىلمايسىلەر؟ (70). سىلەر ياندۇرۇۋاتقان ئوتنى دەپ بېقىڭلارچۇ (71). ئۇنىڭ دەرىخىنى (يەنى مۇرخۇ، ئۇبار ناملىق بىرىنىڭ شېخىنى بىرىگە سۈركىسە ھەل تۇرۇپلا ئوت ئالىدىغان دەرىخىنى) سىلەر ئەستۈردۈڭلارمۇ ياكى بىز ئەستۈردۈقمۇ؟ (72). ئۇنى بىز ئىبرەت ۋە يولۇچىلار پايدىلىنىدىغان نەرسە قىلدۇق (73).

ئۇلۇغ پەرۋەردىگارنىڭنى (مۇشرىكلارنىڭ ئىپتىرائىدىن) پاك ئىتىقاد قىلغىن (74). يۇلتۇزلارنىڭ جايلىرى بىلەن قەسەم قىلىمەن (75). شۈبھىسىزكى، ئەگەر بىلسەڭلار، ئۇ (يۇلتۇزلار) اللە نىڭ ئۇلۇغ قۇدىرىتىنى كۆرسىتىدىغانلىقى ئۈچۈن) ئەلۋەتتە كاتتا قەسەمدۇر (76). شەك-شۈبھىسىزكى، ئۇ ئۇلۇغ قۇرئاندۇر . « [ۋەقە (ۋاقىئە) : 57-77]

سىلەر ئاخشامدا ۋە ئەتىگەندە اللە غا تەسبىھ ئېيتىڭلار (17). ئاسمانلاردىكى، زېمىندىكى ھەمدۇسانا، كەچ ۋە پېشىن ۋاقىتلىرىدىكى ھەمدۇسانانىڭ ھەممىسى اللە غا خاستۇر (18). اللە جانسىز نەرسىلەردىن جانلىق نەرسىلەرنى چىقىرىدۇ، جانلىق نەرسىلەردىن جانسىز نەرسىلەرنى چىقىرىدۇ، ئەلگەن زېمىننى تىرىلدۈرىدۇ (يەنى قۇرغاق زېمىننى ئۆسۈملۈكلەر بىلەن كۆكتەرتىدۇ)، سىلەرمۇ مۇشۇنداق تىرىلدۈرۈلسىلەر (19). اللە نىڭ سىلەرنى تۇپراقتىن ياراتقانلىقى، ئاندىن سىلەرنىڭ ئىنسان بولۇپ زېمىندا تارىلىپ يۈرۈشۈڭلار اللە نىڭ (كامالى قۇدىرىتىنى كۆرسىتىدىغان) ئالامەتلىرىدىندۇر (20). ئاياللار بىلەن ئۇنىسى- ئۆلپەت ئېلىشىڭلار ئۈچۈن (اللە نىڭ) ئۇلارنى سىلەرنىڭ ئۆز تىپىڭلاردىن ياراتقانلىقى، ئاراڭلاردا (يەنى ئەر- خوتۇن ئارىسىدا) مېھرى- مۇھەببەت ئورناتقانلىقى اللە نىڭ (كامالى قۇدىرىتىنى كۆرسىتىدىغان) ئالامەتلىرىدىندۇر، پىكىر يۈرگۈزىدىغان قەۋم ئۈچۈن، شەك- شۈبھىسىزكى، بۇنىڭدا نۇرغۇن ئىبىرەتلەر بار (21). اللە نىڭ ئاسمانلارنى، زېمىننى ياراتقانلىقى، تىللىرىڭلارنىڭ، رەڭگىلىرىڭلارنىڭ خىلمۇ- خىل بولۇشى اللە نىڭ (كامالى قۇدىرىتىنى كۆرسىتىدىغان) ئالامەتلىرىدىندۇر، بۇنىڭدا بىلىملىك كىشىلەر ئۈچۈن ھەقىقەتەن نۇرغۇن ئالامەتلەر بار (22). سىلەرنىڭ كېچىسى ۋە كۈندۈزى ئۇخلىشىڭلار، (كۈندۈزى) اللە نىڭ مەرھەمەتىدىن (رىزىق) تەلەپ قىلىپ (ھەرىكەتلىنىشىڭلار) اللە نىڭ (كامالى قۇدىرىتىنى كۆرسىتىدىغان) ئالامەتلىرىدىندۇر، شەك- شۈبھىسىزكى، بۇنىڭدا ئاڭلايدىغان قەۋم ئۈچۈن نۇرغۇن ئىبىرەتلەر بار (23). اللە نىڭ سىلەرگە چاقماقنى قورقۇنچ ۋە ئۈمىد قىلىپ كۆرسىتىشى، بۇلۇتتىن يامغۇر ياغدۇرۇپ ئۇنىڭ بىلەن ئەلگەن زېمىننى تىرىلدۈرۈشى اللە نىڭ (كامالى قۇدىرىتىنى كۆرسىتىدىغان) ئالامەتلىرىدىندۇر، چۈشىنەلەيدىغان قەۋم ئۈچۈن بۇنىڭدا، شەك- شۈبھىسىزكى، نۇرغۇن ئىبىرەتلەر بار (24). اللە نىڭ ئاسمان زېمىننى ئۆز ئەمرى بىلەن (مۇئەللىق) تۇرغۇزۇشى اللە نىڭ (كامالى قۇدىرىتىنى كۆرسىتىدىغان) ئالامەتلىرىدىندۇر، ئاندىن اللە (قەبرىلەردە كۆمۈلۈپ ياتقان) سىلەرنى يەر ئاستىدىن چاقىرسا، دەرھال چىقىسىلەر (25). ئاسمانلاردىكى ۋە زېمىندىكى ھەممە اللە نىڭدۇر (يەنى اللە نىڭ مۈلكىدۇر، اللە نىڭ مەخلۇقاتىدۇر ۋە اللە نىڭ تەسەررۇپى ئاستىدىدۇر)، ھەممە اللە غا بويسۇنغۇچىدۇر (26). مەخلۇقاتنى دەسلەپتە (يوقتىن) بار قىلىدىغان، ئاندىن ئۇنى (ئۆلگەندىن كېيىن) تىرىلدۈرىدىغان اللە ئەنە شۇدۇر، ئۇ (يەنى مەخلۇقاتنى تىرىلدۈرۈش) اللە غا (ئۇنى دەسلەپتە يوقتىن بار قىلغانغا قارىغاندا) ئوڭايدۇر، ئاسمانلاردا ۋە زېمىندا ئەڭ ئالىي سۈپەت اللە غا خاستۇر، اللە غالىبتۇر، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچىدۇر . [رىم (رۇم) : 17-27]

« ئاسمانلارنى ۋە زېمىننى ياراتقان، سىلەرگە بۇلۇتتىن يامغۇر ياغدۇرۇپ بەرگەن، ئۇنىڭ بىلەن گۈزەل باغلارنى يېتىشتۈرۈپ بەرگەن كىم؟ ئۇ باغلارنىڭ دەرەخلىرىنى ئۆستۈرۈش سىلەرنىڭ قولۇڭلاردىن كەلمەيدۇ، اللە دىن باشقا ئىلاھ بارمۇ؟ باشقا ئىلاھ يوقتۇر، ئۇلار (ھەقىقەتتەن) بۇرۇلۇپ كەتكەن قەۋمدۇر (60). زېمىننى (ئىنسانلارغا ۋە ھايۋانلارغا) تۇرالغۇ قىلغان، ئۇنىڭ تۈرلۈك تەرەپلىرىدە دەريالارنى ئاققۇزغان، ئۇنىڭ ئۈستىدە (تەۋرەپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن) تاغلارنى ئورناتقان، ئىككى دېڭىز ئارىسىدا (يەنى تاتلىق سۇ بىلەن شورلۇق سۇ ئارىسىدا ئارىلىشىپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن) توساقلارنى قىلغان كىم؟ اللە دىن باشقا

ئىلاھ بارمۇ؟ (باشقا ئىلاھ يوق) ئۇلار (يەنى مۇشرىكلار) نىڭ تولىسى بىلمەيدۇ (61). بېشىغا كۈن چۈشكەن ئادەم دۇئا قىلسا (ئۇنىڭ دۇئاسىنى) ئىجابەت قىلىدىغان، ئۇنىڭ بېشىغا كەلگەن ئېغىرچىلىقنى كەلتۈرۈۋېتىدىغان ۋە سىلەرنى زېمىننىڭ ئورۇنباشارلىرى قىلغان كىم؟ اللە دىن باشقا ئىلاھ بارمۇ؟ سىلەر ئازغىنا ۋەز- نەسبەت ئالسىلەر (62). قۇرۇقلۇقنىڭ ۋە دېڭىزنىڭ قاراڭغۇلۇقلىرىدا سىلەرگە يول كەلتۈرىدىغان، رەھىمىتىدىن (يەنى يامغۇر ياغدۇرۇپ بېرىشتىن) ئىلگىرى شاماللىرىنى بىشارەت قىلىپ ئەۋەتىدىغان كىم؟ اللە دىن باشقا ئىلاھ بارمۇ؟ (ھېچ ئىلاھ يوقتۇر) اللە ئۇلارنىڭ شېرىك كەلتۈرگەن نەرسىلىرىدىن پاكىتۇر (63). (ئىنساننى) دەسلەپتە خەلق ئەتكەن، ئاندىن ئۇنى تىرىلدۈرىدىغان كىم؟ سىلەرگە ئاسماندىن ۋە زېمىندىن رىزىق بېرىدىغان كىم؟ اللە دىن باشقا ئىلاھ بارمۇ؟ (ھېچ ئىلاھ يوقتۇر) ئېيتقىنكى، **(ئەگەر دەۋايىڭلاردا راستچىل بولىدىغان بولساڭلار، دەلىللىرىڭلارنى كەلتۈرۈڭلار (64)).** اللە دىن بەلكى ئاسمانلاردىكى ۋە زېمىندىكىلەر غەيبىنى بىلمەيدۇ، ئۇلار (يەنى خالايق) قاچان تىرىلىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ. « [چۈمۈلىلەر (نەمل) : 60-65]

مانا بۇلار سىزنىڭ سۇئالىڭىزنىڭ جاۋابىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان روشەن ئايەتلەردىن تاللانمىلاردۇر. بىز سىزنى مۇئمىنلەر كارۋىنىغا قىتىلىشقا ھەمدە ئاللاھ بارلىق ئىنسانلارغا تاللىغان ئىسلام دىنىغا كىرىشكە تەكلىپ قىلىمىز. ئامانلىق توغرا يولغا ئەگەشكۈچىلەرگە بولسۇن .